

Raport de politică monetară

nr. 1, 2010

Notă

Raportul de politică monetară nr. 1, 2010 a fost întocmit în baza celor mai recente date statistice deținute de Banca Națională a Moldovei, Biroul Național de Statistică, Ministerul Economiei, Ministerul Finanțelor.

De asemenea, au fost selectate informații statistice furnizate de organisme internaționale și Bănci Centrale ale statelor vecine.

Calculul unor date statistice a fost efectuat de Banca Națională a Moldovei.

LISTA ACRONIMELOR

ANRE	Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică
BNM	Banca Națională a Moldovei
BNS	Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova
CBN	Certificate ale Băncii Naționale ale Moldovei
CHIBID	Rata medie a dobânzilor la care băncile contribuții sunt disponibile să împrumute pe piața monetară interbancară mijloace bănești în lei moldovenești de la alte bănci
CHIBOR	Rata medie a dobânzilor la care băncile contribuții sunt disponibile să împrumute pe piața monetară interbancară mijloace bănești în lei moldovenești altor bănci
CSI	Comunitatea Statelor Independente
EUR	Moneda unică europeană
IPC	Indicele prețurilor de consum
IPPI	Indicele prețurilor producției industriale
MDL	Leul moldovenesc
OPEC	Organizația Țărilor Exportatoare de Petrol
PIB	Produsul intern brut
REPO	Acord de comercializare a hârtiilor de valoare cu condiția răscumpărării lor la o dată determinată și la un preț anumit
SUA	Statele Unite ale Americii
UE	Uniunea Europeană
USD	Dolarul SUA
VMS	Valori mobiliare de stat

CUPRINS

Sumar	4
I. Evolu ii macroeconomice	6
Inflația	6
Produsul intern brut.....	9
Producția industrială	12
Producția agricolă	12
Investiții în capitalul fix	13
Serviciile prestate populației și comerțul cu amănuntul	14
Piața forței de muncă	14
Balanța de plăți.....	16
Executarea bugetului.....	18
II. Promovarea politicii monetare.....	20
Instrumentele politicii monetare	20
Dinamica indicatorilor monetari.....	27
III. Mediul extern.....	36
IV. Prognoza macroeconomic	40
V. Anexe.....	50

Sumar

Mediul extern

După doi ani de criză economică și financiară declinul sever din activitatea mondială a făcut loc treptat relansării pe principalele piețe emergente și în unele țări avansate. Con tracția economiei mondiale din ultimul trimestru al anului 2008 și primul trimestru al anului 2009 a fost urmată de o creștere pozitivă în trimestrele II și III, 2009. Datorită măsurilor luate de guvernele din Statele Unite, Europa, Japonia și China pentru sprijinirea băncilor și a altor instituții financiare prăbușirea a fost evitată, acestea începând să raporteze profituri pentru trimestrele II și III, 2009.

Deși există semne de stabilizare economică pe plan mondial, inclusiv semne de redresare a pieței bursiere și de restabilire a încrederii consumatorilor, fiind de asemenea reduse ratele dobânzii la credite, situația pe termen scurt rămâne nesigură și mai există riscuri majore care pun în pericol stabilitatea economică și financiară a țărilor lumii.

Situa ia macroeconomic

Evoluția economică a principalilor parteneri comerciali ai Republicii Moldova a fost marcată de acutizarea crizei financiare și economice mondiale, fapt ce a condus la deteriorarea condițiilor interne prin diminuarea volumului remiterilor, precum și de reducerea cererii interne față de produsele autohtone. Astfel, în trimestrul III, 2009 în comparație cu perioada similară a anului precedent produsul intern brut s-a diminuat cu 7.7 la sută în termeni reali.

În anul 2009, piața muncii a fost caracterizată de o tendință de restrângere, din cauza că un număr tot mai mare de companii au renunțat la planurile de recrutare și au diminuat numărul de angajați în cadrul întreprinderilor. Potrivit datelor Biroului Național de Statistică rata șomajului a alcătuit 5.7 la sută, fiind superioară celei din perioada similară a anului precedent cu 3.6 puncte procentuale.

Deși criza persistă și impactul asupra pieței muncii este semnificativ, salariul mediu lunar al unui lucrător din economia națională în perioada ianuarie-noiembrie 2009 a avut o evoluție ascendentă de 8.5 la sută în termeni nominali.

Dinamica procesului infla ionist

Rata inflației anuale în luna decembrie 2009, măsurată prin indicele prețurilor de consum, a constituit 0.4 la sută comparativ cu 7.3 la sută înregistrat în luna decembrie 2008. Această descreștere s-a înscris pe un trend descrescător început în luna iunie 2008 care a continuat până în vara anului 2009.

În structura pe componente, cea mai mare creștere (cu 2.5 la sută) a fost consemnată la prețurile mărfurilor nealimentare, urmate de prețurile la serviciile prestate populației (cu 2.2 la sută), în timp ce prețurile la produsele alimentare au consemnat o reducere de minus 3.8 la sută.

Inflația de bază anuală a înregistrat o evoluție descendentă începând cu luna aprilie 2008 (11.2 la sută), constituind 2.1 la sută în luna octombrie 2009, cu o ușoară accelerare în luna

decembrie 2009 (2.9 la sută). Creșterea din luna decembrie a inflației de bază a fost determinată de deprecierea monedei naționale față de valutele străine.

Prognoza macroeconomică și a inflației pe termen mediu

Prognoza macroeconomică pe termen mediu (2 ani) a fost elaborată în baza condițiilor economice externe, a fazei actuale a ciclului economic din Republica Moldova și a următoarelor asumări:

continuitatea politicii monetare a Băncii Naționale a Moldovei având drept scop fundamental „asigurarea și menținerea stabilității prețurilor” și atingerea obiectivului inflației – măsurată prin indicii prețurilor de consum, publicat lunar de Biroul Național de Statistică (BNS) – la nivel de 5.0 la sută pentru anul 2010, cu o posibilă deviere de ± 1.0 puncte procentuale, iar pentru perioada 2011-2012 menținerea ratei inflației aproape de intervalul mijlociu de o singură cifră;

politica fiscală va fi ușor restrictivă, astfel încât va avea loc o diminuare a deficitului bugetar cu 2.0 puncte procentuale, de la 9.0 până la 7.0 la sută din PIB, datorită majorării veniturilor ca rezultat al creșterii încasărilor din impozite indirecte, precum și a volumului granturilor. În același timp, cheltuielile totale se vor reduce cu cca 1.0 puncte procentuale. Asumările cu privire la politica fiscală sunt integral bazate pe Legea bugetului de stat pentru anul 2010;

majorarea accizelor și TVA și impactul lor asupra inflației;

la elaborarea prognozei s-a ținut cont de majorările tarifelor la resursele energetice pentru consumatorii finali de la începutul acestui an, aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, și de eventualele modificări ale acestora pe termen mediu.

Conform prognozei, rata anuală a inflației IPC va atinge nivelul de 6.1 la sută în luna martie 2010, urmând o tendință de creștere până la 7.7 la sută în lunile august-septembrie, iar spre sfârșitul anului va înregistra valoarea de 6.5 la sută. Depășirea intervalului declarat al inflației va avea un caracter temporar și impersistent și este bazată pe anumiți factori obiectivi, inclusiv: șocul temporar înregistrat la începutul acestui an, ca rezultat al majorării tarifelor la gazele naturale din rețea, la energie electrică și încălzirea centralizată de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică. Totodată, acest șoc este parțial determinat și de majorarea accizelor și cotelor TVA la unele produse.

Inversarea trendului inflației și reîntoarcerea în limita de 5.0 la sută ± 1.0 puncte procentuale are o probabilitate suficient de înaltă. Cu o probabilitate de peste 50.0 la sută rata inflației la sfârșitul anului 2010 se va încadra în limita declarată. În anul 2011 inflația se va afla pe deplin în limita declarată cu o probabilitate de peste 90.0 la sută și se va diminua treptat până la 4.6 la sută în luna decembrie.